

СПІЛКУЄМОСЯ З БАТЬКАМИ

Щеплення дітей — відповідальне завдання медичних працівників, виконання якого потребує отримання інформованої згоди батьків. Для підвищення тематичної і правової обізнаності батьків з питань профілактичної вакцинації дошкільників медичні працівники проводять просвітню роботу

Ірина НІКОЛЕНКО,
директор школи –
дитячого садка I ступеня
«Горобинка», Київ

Інформуємо батьків дошкільників про проведення щеплень

Планові профілактичні щеплення дошкільників проводять медичні сестри дошкільних навчальних закладів та лікарі педіатричних відділень районних дитячих поліклінік. Їхня спільна лікувально-профілактична діяльність загалом, і проведення щеплень зокрема, спрямовані на збереження життя та здоров'я дітей шляхом запобігання поширенню інфекційних захворювань в організованих дитячих колективах.

Важливою складовою профілактичної роботи є інформаційний обмін між медичними працівниками і батьками дитини під час вступу до дошкільного навчального закладу, оформлення медичної документації, планування та проведення оглядів перед профілактичними щепленнями та спостереження за дитиною після проведення вакцинації.

Дані про щеплення в документації, необхідні для вступу дитини до дошкільного закладу

Для прийому дітей до дошкільного навчального закладу старшої медичній сестрі необхідно отримати результати проходження дитиною медичного огляду. Для цього адміністрація дошкільного навчального закладу надає батькам інформацію про те, яку медичну документацію слід підготувати для вступу до нього.

Відповідно до пункту 2.3 Примірного положення про підготовку дітей на педіатричній дільниці до відвідування дошкільного та шкільного загальноосвітнього навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29.11.2002 № 434, **медична документація** (зокрема, за формою № 026/о) **включає:**

- результати обов'язкового медичного профілактичного огляду, диспансеризації та оздоровлення з висновками спеціалістів;
- дані про профілактичні щеплення (за формою № 063/о);
- дані лабораторних досліджень;
- рекомендації щодо режиму на період адаптації дитини в дошкільному навчальному закладі, груп з фізичного виховання, диспансерних хворих — по спостереженню та оздоровленню.

Ключові слова: взаємодія медичної сестри з батьками; медична документація; медичні огляди перед профілактичними щепленнями; обмін інформацією про профілактичні щеплення; інформована згода; просвітня робота

Медична документація видається на підставі даних медичного огляду дитини. Якщо медичних протипоказань для перебування дитини у дошкільному навчальному закладі немає, а профілактичні щеплення виконані відповідно до Календаря профілактичних щеплень в Україні, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України «Про проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів» від 16.09.2011 № 595 (далі — Наказ № 595), то дитина отримує дозвіл на відвідування дошкільного навчального закладу.

Послугуючись інформацією, наданою фахівцями районної дитячої поліклініки та батьками дитини, старша медична сестра планує свою роботу щодо профілактичних щеплень.

Довідка про епідеміологічне оточення видається **не раніше ніж за три дні** перед безпосереднім відвідуванням дитиною дошкільного навчального закладу у тому разі, якщо вона не перебувала у контакті з хворими на інфекційні хвороби або бактеріоносіями й у неї немає симптомів педикульозу та корости.

Варто зауважити, що огляди осіб віком до 18 років здійснюються за присутності батьків або опікунів, піклувальників, або інших законних представників безпосередньо у день вакцинації. У разі проведення щеплення чи туберкулінодіагностики в дошкільних навчальних закладах чи загальноосвітніх навчальних закладах медичні огляди проводять у присутності медичного працівника.

Проведення планових профілактичних щеплень в умовах дошкільного закладу

Медичні працівники дошкільного навчального закладу проводять просвітню роботу серед батьків дошкільників щодо значення вакцинації як методу специфічної профілактики в боротьбі з інфекційними захворюваннями. Слід пояснити, що метою вакцинації є створення специфічної несприятливості організму до збудників інфекційного захворювання. Для того щоб не було загрози масовості інфекційного захворювання серед дітей у дошкільному навчальному закладі, відсоток щеплених дітей у ньому має сягати не менше 95%. Якщо ж цей показник менший, інфекції поширюватимуться.

Батьки, піклувальники, інші представники дитини мають знати, що обов'язкова вакцинація за віком на території України, що регламентовано Наказом № 595, проводиться проти таких основних інфекцій:

- туберкульоз;
- вірусний гепатит В;
- дифтерія;
- кашлюк;
- правець;
- поліомієліт;
- гемофільна інфекція;
- кір;
- краснуха;
- епідемічний паротит.

Окрім того, цим нормативним актом затверджені Рекомендовані інтервали між вакцинацією для профілактики кору, паротиту,

краснухи й вітряної віспи та введенням препаратів крові, що містять специфічні антитіла.

Щеплення дитини можливе в разі висновку медичного працівника, що дитина здорова та не має протипоказань до вакцинації, та за інформованої згоди батьків. Один з батьків має надати згоду на проведення щеплення шляхом заповнення форми первинної облікової документації № 063-2/о «Інформована згода та оцінка стану здоров'я особи або дитини одним з батьків або іншим законним представником дитини на проведення щеплення або туберкулінодіагностики», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.12.2009 № 1086 (див. Додаток).

Додаток

Приклад оформлення Інформованої згоди на проведення щеплення або туберкулінодіагностики за формою № 063-2/о

**ІНФОРМОВАНА ЗГОДА
та оцінка стану здоров'я особи або дитини одним з батьків
або іншим законним представником дитини на проведення щеплення
або туберкулінодіагностики**

1. Прізвище, ім'я, по батькові особи, що щеплюється Хорішко Віталій Олександрович
2. Дата народження 18.05.2007
3. Місце проживання, телефон вул. Гудименка, буд. 33, кв. 124, м. Запоріжжя, тел. 0(612) 42-77-27
4. Дата останнього щеплення, що проведено особі або дитині 01.03.2013 АДП (анатоксин дифтерійно-правцевий), ОПВ (оральна поліомієлітна вакцина)
5. Наведений нижче контрольний список запитань допоможе Вашому лікарю вирішити питання щеплення або туберкулінодіагностики для Вас або для Вашої дитини:

Запитання	Відповідь (належне підкреслити)	
На Ваш погляд, на сьогодні Ви/Ваша дитина здорові	Так ☒	Ні ☐
Ви або дитина хворі на лейкемію, рак, ВІЛ/СНІД або отримуєте лікування хіміотерапію, стероїдну терапію	Так ☐	Ні ☒
	(зазначити, що саме з переліченого)	
Чи спостерігалась у Вас/Вашої дитини реакція/ ускладнення після введення попередніх вакцин	Так ☐	Ні ☒
	(зазначити, яка саме)	
У Вас/Вашої дитини наявна серйозна алергічна реакція	Так ☐	Ні ☒
	(на що саме)	
Протягом останнього року Вам/Вашій дитині проведено введення імуноглобулінів, компонентів крові або цільне переливання крові	Так ☐	Ні ☒
	(що саме)	
В анамнезі у Вас/Вашої дитини є хронічні захворювання	Так ☐	Ні ☒
	(які саме)	
В анамнезі у Вас/Вашої дитини є розлади кровотворення	Так ☐	Ні ☒
	(які саме)	

6. Прочитайте уважно, наведені нижче стани не є протипоказаннями до проведення щеплення:

- в анамнезі у особи, що щеплюється, або у кого-небудь з членів сім'ї несприятливі події після імунізації;
- в анамнезі у особи, що щеплюється, судоми;
- в анамнезі у особи, що щеплюється, лікування антибіотиками;
- в анамнезі у особи, що щеплюється, лікування стероїдами (гормональні препарати);
- в анамнезі у кого-небудь з членів сім'ї астма, екзема, атиповий дерматит, нежить;
- в анамнезі у особи, що щеплюється, кашлюк, кір, краснуха, епідемічний паротит (свинка), вітряна віспа, герпес або менінгіт;
- в анамнезі у дитини, що щеплюється, жовтяниця новонароджених;
- в анамнезі у дитини, що щеплюється, передчасне народження або мала вага при народженні;
- в анамнезі у дитини, що щеплюється, будь-які неврологічні розлади, дитячий церебральний параліч тощо;
- в анамнезі у особи, що щеплюється, контакт з інфекційними хворими;
- в анамнезі у особи, що щеплюється, будь-яке хірургічне втручання

7. Ви отримали інформацію про процедуру щеплення, туберкулінодіагностики (проба Манту), протипоказання до проведення щеплення або туберкулінодіагностики, вакцину, можливі несприятливі наслідки	Так ☒	Ні ☐
8. Згода особи, батьків або законного представника дитини на проведення щеплення або туберкулінодіагностики для профілактики <u>RW КПК</u> (чого саме)	Даю згоду на проведення щеплення <u>20.06.2013</u> (дата) <u>Хорішко</u> (підпис особи)	Не даю згоди на проведення щеплення (чому саме) _____ (дата) _____ (підпис особи)
9. Я буду негайно інформувати медичних працівників у разі погіршення самопочуття у мене/ дитини	<u>Хорішко</u> (підпис особи)	
10. Медичний працівник, що проводив анкетування	<u>Трофименко</u> (підпис особи)	<u>Трофименко</u> <u>Людмила</u> <u>Степанівна</u> (П.І.Б.)

11. Дата 20.06.2013

Старша медична сестра відповідно до чинного Календаря профілактичних щеплень в Україні складає річний та місячний плани профілактичних щеплень, згідно з якими вакцинують дітей у дошкільному навчальному закладі. Про проведення кожної із запланованих процедур вакцинації дитини необхідно заздалегідь повідомляти батьків, аби вони вели спостереження за станом здоров'я дошкільника вдома і підготували його до вакцинації належним чином*.

Запис про проведене щеплення робиться у Медичній картці дитини (для школи, школи-інтернату, школи-ліцею, дитячого будинку, дитячого садка) за формою № 026/о. Під час заповнення форми медичний працівник вказує торговельну назву вакцини/анатоксину, дозу, серію. У разі використання імпоротної вакцини/анатоксину зазначають оригінальне найменування українською мовою.

Після проведення просвітньої роботи серед батьків, вихованців, інших працівників колективу дошкільного навчального закладу медичні працівники цього закладу фіксують свою роботу в Журналі обліку роботи з гігієнічного виховання населення та щоквартально звітують перед територіальною дитячою поліклінікою про проведені інформаційні заходи.

* Див. пам'ятку для батьків щодо підготовки дитини до щеплення в журналі «Медична сестра дошкільного накладу» № 7/2013 на с. 45.

Від редакції

Шановні читачі! Для проведення оздоровчих заходів у дошкільному навчальному закладі, дотримання рухового режиму вихованців та в повсякденній оздоровчій роботі вам може стати у пригоді Випуск 2013.2 «Фізкультурно-оздоровча робота» КОЗА-ДИСКУ «Шаблони і розробки для вихователя-методиста»